

Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad

Vážení občania

Štátnej veterinárnej a potravinovej správe Slovenskej republiky organizuje tridsiatu deviatu, sezónnu kampaň orálnej vakcinácie voľne žijúcich lišok proti besnote spôsobom, ktorý zodpovedá kritériám WHO /svetová zdravotnícka organizácia/.

Program stanovuje cieľ opäťovne dosiahnuť štatút Slovenskej republiky ako krajiny bez výskytu besnoty a tým minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu, ktoré sú vynakladané na prevenciu a tlmenie besnoty v rezorte pôdohospodárstva a zdravotníctva.

Orálna vakcinácia lišok proti besnote sa uskutoční letecky v dňoch 01. 04. 2019 – 14. 04. 2019 /posun je možný podľa vývoja počasia/. Vakcinačná návnada bude letecky pokladaná z výšky 50 metrov nad terénom pri rýchlosťi 150 km/ hod. s hustotou pokladania 25 vakcinačných dávok na 1 km². Pri leteckom pokladaní sa vynechajú územia s nadmorskou výškou nad 1 200 metrov, vodné plochy, cestné komunikácie, mestá, osady a pásma ochrany prírody, kde nie je možné lietať v požadovanej výške.

Vakcinačná návnada obsahuje modifikovaný vakcinačný kmeň besnoty pomnožený v bunkových kultúrach, antibiotiká a stabilizačné médium. Zmes je naplnená do plastikových toboliek /blistrov/, ktoré sú obalené návnadovou hmotou. Návnada je čierohnedej farby, guľatého alebo hranatého tvaru, pevnej konzistencie.

Pri požití návnady liškou sa tobolka s vakcínou perforuje a vakcina príde do kontaktu so sliznicou dutiny ústnej. Cestou lymfatického systému sa vyvolá imunogénny efekt.

Pre človeka je vakcinačná návnada pri bežnom zaobchádzaní neškodná. Určité nebezpečenstvo predstavuje iba priamy kontakt vakcinačnej látky so sliznicou očí, úst, nosa a pod.. Preto prosíme občanov, hlavne deti, aby sa vakcinačných návnad nedotýkali, nezbierali ich v čase vakcinácie a nevodili do lesa psov. V prípade kontaktu očkovacej látky so sliznicou, alebo čerstvým poranením je potrebné vyhľadať lekárske ošetroenie. Pri kontakte rúk s očkovacou látkou je potrebné ruky dôkladne umyť mydlom, prípadne dezinfikovať dostupným dezinfekčným prostriedkom.

Poučenie o chorobe:

Besnota je akútne virusové ochorenie zvierat prenosné aj na človeka.

Postihuje predovšetkým centrálny nervový systém, v dôsledku čoho sa pozorujú zmeny správania sa, zvýšená dráždivosť, parézy a paralýzy /ochrnutie/. Besnota sa obyčajne končí úhynom zvierata.

Z epizootiologického hľadiska /podľa prameňa nákazy/ sa rozlišuje:

- a) sidlisková /urbánna/ besnota, kde prameňom nákazy sú domáce mäsožravce /psy, mačky/
- b) besnota voľne žijúcich zvierat /sylvatická – lesná/, kde prameňom nákazy sú rôzne druhy voľne žijúcich mäsožravcov /prípadne netopierov/
- c) tzv. zmiešaná forma besnoty.

V súčasnosti v európskych podmienkach rozhodujúci význam v ekológii Rabiesvírusu /pôvodca besnoty/ a v epizootológií besnoty rezervoárový druh má liška obyčajná /Vulpes – vulpes/.

Zmes je naplnená do plastikových toboliek (blistrov), ktoré sú obalené návnadovou hmotou s tetracyklínom. Tetracyklín slúži ako indikátor vakcínacie. Vakcinačný vírus je možné odlišiť od terénnego vírusu pomocou monoklonálnych protílátok. Pri požití návnady líškou sa tobolka s vakcínou perforuje a vakcína príde do kontaktu so sliznicou dutiny ústnej. Cestou lymfatického systému sa vyvolá imunogénny efekt.

Po ukončení orálnej vakcinácie líšok sa v termíne, ktorý stanoví ŠVPS SR vykoná kontrola účinnosti orálnej vakcinácie. Užívateľia poľovníckych revírov okresy Poprad, Kežmarok a Levoča podľa pokynov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Poprade vykonajú odstrel líšok určených na kontrolu účinnosti jarnej kampane 2019 orálnej vakcinácie líšok proti besnote. Do odstrelu nebudú zahrnuté jedince s mliečnym chrupom. Do monitoringu budú zaradené aj všetky psíky medvedíkovité ako aj všetky domáce, hospodárske a voľne žijúce teplokrvné zvieratá podozrivé z besnoty.

**MVDr. JUDr. Peter Žoldoš, PhD.
riadič
regionálny veterinárny lekár**